

Aanmelding voor Kadernota 2021: Voortgang beheersmaatregelen en tekort sociaal domein

Beheersmaatregelen hebben effect, maar lossen tekort sociaal domein niet op

Vanwege de tekorten in het sociaal domein zijn er diverse beheersmaatregelen genomen om de kosten terug te dringen. Deze maatregelen zijn verwerkt in het dekkingsplan van de Begroting 2021. De realiteit is dat de beheersmaatregelen effect hebben en leiden tot ongeveer 3,5 miljoen euro aan opbrengsten, maar dat het tekort in het sociaal domein hiermee nauwelijks wordt teruggebracht. Er zijn grofweg twee redenen waarom de beheersmaatregelen het tekort sociaal domein niet oplossen:

1. De beheersmaatregelen leveren minder op dan verwacht, doordat de opbrengsten te optimistisch zijn ingeschat en/of niet meetbaar zijn. Dit wordt ondersteund door het onderzoek naar de landelijke tekorten binnen de jeugdhulp (AEF-rapport “Stelsel in groei”). Hieruit blijkt dat gemeenten structureel te weinig rijksmiddelen ontvangen om de Jeugdwet binnen budget uit te kunnen voeren. Daarbij kunnen gemeenten dit tekort niet dichten met eigen maatregelen en ‘doelmatigheidswinst’.
2. De Rijksmiddelen zijn niet meegegroeid met de (autonome) kostenontwikkelingen binnen de jeugdhulp en Wmo. Diverse maatregelen zijn erop gericht om de kosten voor jeugdhulp en Wmo te verlagen. Er zijn echter meerdere factoren van invloed op deze kosten, zoals de zorgvraag en zorgzwaarte. Per saldo nemen de kosten voor jeugdhulp en Wmo nog steeds toe. Doordat hier onvoldoende compensatie vanuit het Rijk tegenover staat, blijft er sprake van een tekort in het sociaal domein.

Beide risico's zijn in de Begroting 2021 opgenomen in de paragraaf “weerstandsvormogen en risicobeheersing” en doen zich nu werkelijk voor.

Leeswijzer

Onderstaand wordt eerst op hoofdlijnen toegelicht waarom de ingerekende opbrengsten van de beheersmaatregelen niet worden behaald. Daarbij wordt ook een link gelegd met het AEF-rapport over de financiële tekorten binnen de jeugdhulp. Vervolgens wordt weergegeven wat zowel de financiële als kwalitatieve opbrengsten van de door gemeente Hoorn ingevoerde maatregelen zijn. Tot slot is samengevat wat het niet halen van de ingerekende opbrengsten en de autonome kostenstijgingen voor gevolgen hebben voor het dekkingsplan en het tekort sociaal domein.

Opbrengsten beheersmaatregelen zijn te optimistisch ingeschat en/of niet meetbaar

In de Begroting 2021 is voor de beheersmaatregelen sociaal domein een opbrengst ingerekend van 4 miljoen euro in 2021 oplopend tot 8 miljoen euro op de langere termijn. Deze opbrengst is inclusief het structureel inrekenen van de tijdelijke compensatie vanuit het Rijk van 300 miljoen euro landelijk en 1,6 miljoen euro voor Hoorn. In het dekkingsplan is vastgehouden aan de uitgangspunten dat het tekort binnen het sociaal domein zelf wordt opgelost (“we doen het voor het geld dat we ervoor krijgen”) en dat de maatregelen inwoners zo min mogelijk raken.

Vanuit Hoorn is ingezet op maatregelen die effectief blijken te zijn. De gerealiseerde opbrengsten zijn echter veel lager dan de opbrengsten die zijn ingerekend in het dekkingsplan. Daarbij zijn de opbrengsten van diverse maatregelen niet direct meetbaar. Dit leidt tot een gat in het dekkingsplan en een nadeel in de meerjarenbegroting oplopend van 1,5 miljoen euro in 2021 tot 3,5 miljoen euro vanaf 2023.

Landelijk onderzoek naar tekorten in de jeugdhulp: gemeenten komen jaarlijks 1,7 miljard tekort

Onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix (AEF) heeft in opdracht van het ministerie van VWS en de VNG onderzoek gedaan naar de landelijke tekorten binnen de jeugdhulp. Een van de conclusies is dat gemeenten in 2019 circa 1,7 miljard tekort zijn gekomen voor de uitvoering van de Jeugdwet in 2019 en dat dit een structureel tekort betreft.

Uit het onderzoek blijkt dat de kosten voor jeugdhulp zijn toegenomen van 3,6 miljard euro in 2015 tot 5,5 miljard euro in 2019. Dit komt doordat het aantal cliënten in de jeugdhulp én de kosten per cliënt zijn toegenomen. Gemeenten zijn hier tijdelijk voor gecompenseerd – in afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek – voor slechts 400 miljoen euro in 2019 en 300 miljoen euro in 2020, 2021 en 2022. Het landelijke tekort bedraagt gemiddeld ongeveer 30% ten opzichte van het rijksbudget inclusief de tijdelijke compensatie. Het tekort van Hoorn komt hier verhoudingsgewijs mee overeen.

Gemeenten hebben wel een aantal mogelijkheden om doelmatigheidswinst te behalen. Volgens AEF kan er 190 tot 240 miljoen euro worden bespaard met vijf onderzochte maatregelen. Deze maatregelen komen overeen met de maatregelen waar Hoorn op in heeft gezet. Desondanks blijft er op basis van de huidige uitgangspunten in de Jeugdwet een stevig tekort over.

Uitgangspunten Jeugdwet leiden niet tot lagere kosten

Een van de beleidsuitgangspunten in de Jeugdwet is dat de kosten na verloop van tijd zouden moeten dalen door de inzet van preventie en vroegsignalering. Vandaar dat de Jeugdwet naar gemeenten is overgeheveld met een korting op het budget. AEF heeft onderzocht of er inderdaad sprake is van dit zogenaamde 'boeggolfeffect'. Hieruit blijkt dat een brede inzet op preventie en vroegsignalering weliswaar bij kan dragen aan meer kwaliteit van leven en aan besparingen in andere domeinen, maar niet leidt tot kostenbesparing binnen de Jeugdwet. In plaats van een boeggolf is dus eerder sprake van verhoging van het waterpeil. Daarmee zijn gemeenten onterecht gekort op het budget voor jeugdhulp.

Uitkomsten onderzoek zwaarwegend op formatietafel nieuw kabinet

Dit onderzoek bevestigt de onhoudbare financiële situatie voor gemeenten en benadrukt de noodzaak dat er een structurele oplossing komt voor gemeenten. Deze conclusies worden ook erkend door het ministerie van VWS en de VNG. Als vervolg op dit onderzoek volgen er "contouren van mogelijke scenario's van middelen en maatregelen", die inmiddels ook door AEF zijn uitgewerkt in een rapportage. Vanuit de VNG is het een harde eis om met het volgende kabinet tot een oplossing te komen voor de periode vanaf 2023. Ook vinden er onderhandelingen plaats over incidentele compensatie over de afgelopen jaren en de jaren 2021 en 2022. Doordat er vanuit het Rijk vooralsnog te weinig perspectief is geboden om tot een oplossing te komen, is er een "commissie van wijzen" benoemd om tot een arbitrage advies te komen. Vooralsnog heeft dit ertoe geleid dat het kabinet 613 miljoen euro extra beschikbaar heeft gesteld in 2021 om acute problematiek in de jeugdzorg op te lossen. Het vrij besteedbare deel hiervan komt voor Hoorn neer op ongeveer 2,625 miljoen euro.

Onderzoek AEF in perspectief van Hoorn: inzet op effectieve maatregelen, maar met lagere opbrengsten dan ingerekend

De overschrijding op de jeugdhulp binnen Hoorn komt verhoudingsgewijs overeen met het landelijke tekort (ook ongeveer 30%). Daarbij zet Hoorn in op – volgens dit onderzoek – effectieve maatregelen. De werkelijke opbrengsten van deze maatregelen zijn echter veel lager dan dat hiervoor in de begroting van Hoorn is ingerekend. Ook bevestigt het rapport dat veel van de in Hoorn ingezette maatregelen niet leiden tot een aantoonbare en/of kwantificeerbare besparing. Dit komt overeen met het beeld dat uit eigen analyses naar voren is gekomen. Ondanks dat de beheersmaatregelen effect hebben, leidt dit niet tot de oplossing van het tekort.

Herbeoordeling beheersmaatregelen: financiële en kwalitatieve opbrengsten

Alle beheersmaatregelen waarvoor een opbrengst is ingerekend, zijn zowel financieel als kwalitatief beoordeeld. Hierbij is de verwachte opbrengst geactualiseerd en afgezet tegen de opbrengst die is ingerekend in het dekkingsplan van de begroting. In de onderstaande tabellen zijn de uitkomsten van de herbeoordeling weergegeven.

Realiteitscheck: beheersmaatregelen leveren minder op en/of opbrengsten zijn niet meetbaar

Uit deze herbeoordeling is gekomen dat een deel van de opbrengsten niet gerealiseerd kan worden, omdat deze in een eerder stadium te optimistisch zijn ingeschat. Bovendien zijn de opbrengsten van bepaalde maatregelen niet meetbaar, wat ook een van de conclusies van het AEF-rapport is. Dit komt bijvoorbeeld doordat een maatregel moet leiden tot lagere kosten voor jeugdhulp, terwijl andere factoren er juist voor zorgen dat de kosten blijven toenemen. Per saldo blijkt dat de kosten voor jeugdhulp en Wmo toenemen, ondanks de financiële en kwalitatieve opbrengsten van diverse maatregelen.

Niet te realiseren en/of niet meetbare opbrengst van 1,5 miljoen euro in 2021 tot 3,5 miljoen euro vanaf 2023

De actuele verwachting is dat de beheersmaatregelen in 2021 ongeveer 3,2 miljoen euro opleveren. Dit loopt op tot ruim 5,1 miljoen euro vanaf 2023, inclusief het structureel inrekenen van 1,6 miljoen compensatie vanuit het Rijk vanaf 2022. Exclusief het inrekenen van deze compensatie leiden de maatregelen structureel tot een opbrengst van 3,5 miljoen euro. Daar tegenover staat dat er ook (autonome) ontwikkelingen zijn, wat heeft geleid tot extra kosten ter hoogte van 0,7 miljoen euro en een dempend effect heeft op het terugbrengen van het tekort.

Per saldo leidt dit ertoe dat de maatregelen 1,5 miljoen euro minder opleveren dan waar rekening mee is gehouden in het dekkingsplan. Dit is een nadeel voor de begroting. Voor 2023 en verder gaat dit naar verwachting om een nadeel van 3,5 miljoen euro.

	Ingerekende opbrengst 2021	Ingerekende opbrengst 2022	Ingerekende opbrengst 2023	Meetbare opbrengst 2021	Meetbare opbrengst 2022	Meetbare opbrengst 2023 e.v.	Effect op 2021	Effect op 2022	Effect op 2023
Beheersmaatregelen sociaal domein*									
Subtotaal 1e tranche (bestuursopdracht najaar 2019 - raadsbesluit)	3.150.000	4.050.000	4.500.000	2.384.000	2.493.000	2.493.000	-766.000	-1.557.000	-2.007.000
Subtotaal extra maatregelen in dekkingsplan (besluit bij Begroting 2021)	904.000	1.760.000	3.464.000	854.000	960.000	2.664.000	-50.000	-800.000	-800.000
Totaal beheersmaatregelen sociaal domein	4.054.000	5.810.000	7.964.000	3.238.000	3.453.000	5.157.000	-816.000	-2.357.000	-2.807.000
Autonome effecten:									
1.Hoorn, WTCG en Veilig Thuis**				-692.000	-692.000	-692.000	-692.000	-692.000	-692.000
Effect beheersmaatregelen sociaal domein				2.546.000	2.761.000	4.465.000	-1.508.000	-3.049.000	-3.499.000

* In de tabel in de bijlage A zijn de ingerekende en verwachte opbrengsten per maatregel weergegeven.

** Tegenover de opbrengsten van bepaalde maatregelen, staan ook een (autonome) kostenontwikkelingen. Hierdoor leiden de opbrengsten van de maatregelen voor 1.Hoorn, WTCG en Veilig Thuis niet een-op-een tot een voordeel voor de begroting. Bijvoorbeeld het aantal inwoners dat via de collectieve zorgverzekering een korting op de premiebijdrage ontvangt, is de laatste jaren toegenomen. Hierdoor nemen de kosten voor de WTCG-regeling nauwelijks af, terwijl er met de beheersmaatregel wel 170.000 euro aan kosten is bespaard. In de bijlage B is nader toegelicht waarom tegenover de opbrengsten er ook autonome kostenontwikkelingen zijn voor 1.Hoorn, WTCG en Veilig Thuis.

Kwalitatieve opbrengsten beheersmaatregelen

Van diverse maatregelen zijn de opbrengsten niet uit te drukken in geld, waardoor de ingerekende opbrengst is afgeraamd. Dit betekent niet dat deze maatregelen geen effect hebben. Diverse maatregelen hebben namelijk kwalitatieve opbrengsten. Daarbij is de verwachting dat deze maatregelen ook positief bijdragen aan het beheersen van de kosten, maar zijn deze opbrengsten indirect en niet meetbaar.

Een voorbeeld hiervan is de maatregelen “zorg voor juiste monitoringsgegevens”. Hiervan is de ingerekende opbrengst van 400.000 euro volledig afgeraamd. De monitoringsgegevens die momenteel beschikbaar zijn, zijn echter randvoorwaardelijk voor de kostenbeheersing en te maken keuzes in het sociaal domein. Doordat steeds meer monitoringsgegevens in het dashboard beschikbaar zijn, ontstaat er steeds meer kostenbewustzijn en dit leidt tot aangescherpte werkprocessen. De aanname is dat dit indirect ook leidt tot een kostenbesparing.

Daarbij zijn er diverse maatregelen die moeten bijdragen aan het verlagen en/of niet verder toenemen van de kosten voor jeugdhulp en Wmo. Dit gaat bijvoorbeeld om de maatregelen “scherper toepassen wettelijke kaders (Wmo, Wlz, Zvw)”, “inzet triagemedewerker” en “versterken relatie huisartsen”. Deze drie maatregelen leiden tot diverse meetbare opbrengsten. Een deel van de (indirecte) opbrengsten is echter niet meetbaar.

Een voorbeeld hiervan is dat triagemedewerkers bijhouden hoeveel hun bemiddeling bij het in te zetten zorgtraject heeft opgebracht. Dit gaat op als er door de inzet van triage een zorgtraject is ingezet dat minder kostbaar is. Deze opbrengsten zijn meetbaar, maar indirect brengt dit ook een leereffect en een toenemend kostenbewustzijn met zich mee. Deze opbrengsten zijn niet meetbaar, maar zouden tot uitdrukking moeten komen in lagere kosten jeugdhulp en Wmo.

Per saldo nemen de kosten voor jeugdhulp en Wmo dus niet af, maar toe. Dit betekent niet dat deze maatregelen niet werken of geen effect hebben. Sterker nog, er is wel degelijk een positief effect van deze maatregelen, zowel financieel als kwalitatief. Er zijn veel meer factoren die van invloed zijn op de kosten voor jeugdhulp en Wmo, zoals de zorgvraag, waar wij als gemeente maar deels invloed op hebben. Hierdoor kan het zijn dat de positieve effecten van de maatregelen er niet toe leiden dat het tekort wordt teruggebracht, maar er wel voor zorgen dat het tekort niet verder toeneemt.

Bijlage A: ingerekende en verwachte opbrengsten per beheersmaatregel

Beheersmaatregel (1e tranche)	Ingerekende opbrengst 2021	Ingerekende opbrengst 2022	Ingerekende opbrengst 2023	Meetbare opbrengst 2021	Meetbare opbrengst 2022	Meetbare opbrengst 2023 e.v.	Effect op 2021	Effect op 2022	Effect op 2023
Zorg voor juiste monitoringsgegevens	400.000	400.000	400.000	-	-	-	-400.000	-400.000	-400.000
Onderzoek naar "dure" cliënten en casussen	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	-	-	-
Eén systeem voor zorgregistratie, regie en declaraties/administratieve afhandeling	60.000	60.000	60.000	36.000	60.000	60.000	-24.000	-	-
Recht- en doelmatigheidsonderzoeken	250.000	250.000	250.000	-	-	-	-250.000	-250.000	-250.000
Scherper toepassen wettelijke kaders (Wmo, Wlz, Zvw)	300.000	300.000	300.000	25.000	25.000	25.000	-275.000	-275.000	-275.000
Triagemedewerker	1.200.000	1.200.000	1.200.000	500.000	300.000	300.000	-700.000	-900.000	-900.000
Als gemeente indicaties afgeven (in dienst nemen medewerkers 1.Hoorn)	110.000	110.000	110.000	765.000	765.000	765.000	655.000	655.000	655.000
- autonome ontwikkeling budget 1.Hoorn				-380.000	-380.000	-380.000	-380.000	-380.000	-380.000
Expertisefunctie in het onderwijs	300.000	300.000	300.000	50.000	200.000	200.000	-250.000	-100.000	-100.000
Versterken relatie huisartsen	850.000	850.000	850.000	200.000	200.000	200.000	-650.000	-650.000	-650.000
Overlap beperken in subsidies en aanbod/inkoop	50.000	50.000	50.000	-	-	-	-50.000	-50.000	-50.000
Afspraken maken met zorgverzekeraar/zorgkantoor	75.000	75.000	75.000	-	75.000	75.000	-75.000	-	-
Nieuwe verdeelsleutel en methodiek Veilig Thuis	575.000	575.000	575.000	488.000	488.000	488.000	-87.000	-87.000	-87.000
- autonome ontwikkeling kosten Veilig Thuis				-142.000	-142.000	-142.000	-142.000	-142.000	-142.000
Aanpassen WTCG/CER regelingen	110.000	110.000	110.000	170.000	170.000	170.000	60.000	60.000	60.000
- autonome ontwikkeling WTCG/CER				-170.000	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
Inzetten op digitalisering	125.000	125.000	125.000	-	60.000	60.000	-125.000	-65.000	-65.000
Ingroei-effect beheersmaatregelen	-1.405.000	-505.000	-55.000				1.405.000	505.000	55.000
Subtotaal	3.150.000	4.050.000	4.500.000	1.692.000	1.801.000	1.801.000	-1.458.000	-2.249.000	-2.699.000
Aanvullende maatregelen in dekkingsplan									
Structureel inrekenen compensatie jeugdhulp (Rijk)	-	-	1.600.000	-	-	1.600.000	-	-	-
Budget- of volumeplafond instellen bij zorgaanbieders	-	750.000	750.000	-	-	-	-	-750.000	-750.000

Beheersmaatregel (1e tranche)	Ingerekende opbrengst 2021	Ingerekende opbrengst 2022	Ingerekende opbrengst 2023	Meetbare opbrengst 2021	Meetbare opbrengst 2022	Meetbare opbrengst 2023 e.v.	Effect op 2021	Effect op 2022	Effect op 2023
Couleur locale aframen	154.000	160.000	164.000	154.000	160.000	164.000	-	-	-
Versoberen woningaanpassingen – invoeren maximumbedrag	50.000	50.000	50.000	-	-	-	-50.000	-50.000	-50.000
Aframen innovatiebudget	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000	-	-	-
Bewindvoeringskosten: Heroverwegen systeem (bestuursopdracht opstellen)	100.000	200.000	300.000	100.000	200.000	300.000	-	-	-
Subtotaal	904.000	1.760.000	3.464.000	854.000	960.000	2.664.000	-50.000	-800.000	-800.000
Totaal	4.054.000	5.810.000	7.964.000	2.546.000	2.761.000	4.465.000	-1.508.000	-3.049.000	-3.499.000

Bijlage B: kwalitatieve opbrengsten per beheersmaatregel

Beheersmaatregel (1e tranche)	Omschrijving (kwalitatieve) effecten
Zorg voor juiste monitoringsgegevens	Juiste monitoringsinformatie is randvoorwaardelijk voor het krijgen van grip op de kosten en inzicht in gewenste beleidseffecten. Deze beheersmaatregel zorgt ervoor dat we op basis van de juiste informatie, zoveel mogelijk de meest passende (beleids)keuzes kunnen maken, dat we goed beslagen ten ijs komen in contractmanagementgesprekken met aanbieders en dat we inzicht krijgen in de trends en ontwikkelingen in het sociaal domein; zowel op de ontwikkeling van de zorgvraag als op de kosten die hiermee gepaard gaan. Door datagedreven te blijven werken kunnen we onze dienstverlening verbeteren en efficiënter inrichten.
Onderzoek naar "dure" cliënten en casussen	Dit onderzoek is afgerond. Van de 30 duurste dossiers is een analyse gemaakt. Uit de analyse komt dat er focus nodig is op de evaluatiemomenten en regievoering bij deze casussen. Het implementatieplan van de verbeterpunten die hieruit voort zijn gekomen is nu belegd bij 1.Hoorn. Er komt een nadere analyse om goed in beeld te brengen wat deze verbeterpunten opleveren. Hierbij worden zorgaanbieders betrokken. Er wordt nog nader onderzocht in hoeverre de opbrengsten concreet kunnen worden gemeten.
Eén systeem voor zorgregistratie, regie en declaraties/administratieve afhandeling	Deze beheersmaatregel moet ervoor zorgen dat de administratieve lasten in onze dienstverlening beperkt worden, dat er bespaard wordt op inzet van medewerkers en dat het interne werkproces efficiënter gaat verlopen. De besparingen in fte's en licentiekosten vinden later plaats dan van tevoren was ingeschat. Zodra de applicatie is ingeregeld, zal de reductie op het aantal fte's plaatsvinden. Daarom is de verwachte opbrengst geschat op 36.000 euro in 2021, oplopend tot meer dan 60.000 euro vanaf 2022. Voor het meerjarenperspectief is geen aanpassing nodig.
Recht- en doelmatigheidsonderzoeken	Deze beheersmaatregel heeft tot doel om misbruik van zorggelden te voorkomen, door toezicht te houden op recht- en doelmatigheid. Het kwalitatieve effect dat beoogd wordt is dat er door deze maatregel een preventieve werking uitgaat, wat oneigenlijk gebruik en/of misbruik voorkomt en daarmee ook leidt tot een besparing. Zo hopen wij samen met zorgaanbieders beter grip op de kosten te krijgen. De (indirecte) opbrengsten van deze maatregel zijn door dit preventieve karakter van de maatregel niet meetbaar. Mogelijke incidentele opbrengsten worden achteraf verantwoord.

Beheersmaatregel (1e tranche)	Omschrijving (kwalitatieve) effecten
Scherper toepassen wettelijke kaders (Wmo, Wlz, Zvw)	Deze maatregel moet voorkomen dat ten onrechte casussen doorlopen in de Wmo of Jeugdwet, terwijl deze in de Wlz horen. Er zijn steekproeven uitgevoerd op ons klantenbestand dat hier mogelijk voor in aanmerking komt. De directe opbrengst hiervan is tot nu toe geschat op 25.000 euro per jaar. Naast de directe opbrengsten is door deze beheersmaatregel de kennis van de Wlz verhoogd. Er zijn namelijk tools ingebouwd in MensCentraal (regiesysteem van 1.Hoorn) om medewerkers te trainen en te faciliteren. Ook is er aandacht voor het waarborgen van deze kennis onder de medewerkers en wordt dit opgenomen in het inwerkprogramma.
Triagemedewerker	Door de inzet van triage zijn er directe besparingen behaald. Daarnaast geven triagemedewerkers ook adviezen aan de werkers van 1.Hoorn en zorgaanbieders. Dit leidt tot indirecte besparingen, o.a. het leveren van passende zorg en duidelijkheid en kostbewustzijn. Triagemedewerkers kijken met meer afstand naar casuïstiek. Tenslotte hebben zij ook contact met de zorgaanbieder, waardoor de samenwerkingsrelatie met de zorgaanbieders wordt bevorderd: kijken naar structurele en brede oplossingen. Dit kan niet voor alle onderdelen worden gekoppeld aan een hard bedrag. Triage is gestart op 1 april 2020 en is een jaaroverstijgend project. Aan het begin van dit traject is geïnvesteerd, zodat het na verloop van tijd zijn vruchten afwerpt.
Als gemeente indicaties afgeven (in dienst nemen medewerkers 1.Hoorn)	<i>Afgeronde beheersmaatregel.</i> Incidenteel is het budget voor de inzet van 1.Hoorn in 2018 en 2019 verhoogd vanuit middelen Jeugdhulp en Wmo. De huidige inzet via 1.Hoorn - waar structureel de begroting niet voor is verhoogd – is ook de komende jaren nodig. Het in dienst nemen van ongeveer 39 fte formatie 1.Hoorn leidt op jaarbasis tot een kostenafname van ongeveer 765.000 euro. Ten opzichte van het huidige budget levert dit een structureel voordeel op van 385.000 euro, maar de verwachting is dat er extra budget nodig is voor 1.Hoorn om de huidige omvang te behouden. Op het eventueel ophogen van het budget 1.Hoorn (nadeel) vindt nadere afstemming plaats.
Expertisefunctie in het onderwijs	Deze beheersmaatregel heeft tot doel om te voorkomen dat er op scholen tweedelijs interventie wordt ingezet. De doelstelling was om voor 60% van de doelpopulatie een tweedelijs interventie te voorkomen. Hiermee wordt samengewerkt met de inzet van jeugd- en gezinswerker op de scholen. Het is lastig aantoonbaar wat deze maatregel zou opleveren als scholen open zouden zijn, omdat de scholen drie maanden dicht zijn geweest vanwege corona. Er is een inschatting gemaakt dat er dit jaar 50.000 euro realistische opbrengst is, als we uitgaan dat het laatste kwartaal van 2021 verloopt zonder sluiting van scholen. Hierbij is Nijmegen aangehouden als referentieproject. Er wordt onderzocht wat de opbrengsten zijn van het Expertiseteam, nadat er zoveel mogelijk cijfers zijn verzameld en focusinterviews zijn gehouden. Aan de hand van deze analyse wordt de voortgang van deze beheersmaatregel bepaald.

Beheersmaatregel (1e tranche)	Omschrijving (kwalitatieve) effecten
Versterken relatie huisartsen	Deze beheersmaatregel heeft tot doel om de relatie met de huisartsen te versterken. Dit wordt gedaan door middel van drie pilots: het Resultaatgestuurd werken (Grote Waal), het versterken samenwerking van 1.Hoorn door middel van het plaatsen van POH Jeugd (Risdam) en het toevoegen van een GZ-psycholoog aan een huisartsenpraktijk (Kersenboogerd). De pilots zullen geëvalueerd worden bij afronding om te onderzoeken welk effect deze maatregelen hebben gehad. Deze beheersmaatregel is een jaaroverstijgend project van drie jaar. Voor nu zien wij een gewenste ontwikkeling, maar dit is nog niet goed in geld uit te drukken. Er wordt effectiever, passender en duurzaam zorg ingezet voor gezinnen/ jeugdigen, waar en wanneer dit nodig is. Daarnaast is er een nauwe samenwerking ontstaan tussen 1.Hoorn, de huisartsen en de POH. Voor de Najaarsbijstelling 2021 wordt een nadere analyse gemaakt. Er is een aanname dat deze beheersmaatregel minimaal 200.000 euro per jaar zou moeten opleveren.
Overlap beperken in subsidies en aanbod/inkoop	<i>Afgeronde beheersmaatregel.</i> Deze beheersmaatregel heeft onderzocht of er eenzelfde aanbod zowel wordt ingekocht als gesubsidieerd. Hieruit is een beperkt aantal acties naar voren gekomen. Er wordt nog onderzocht of het advies dat deze beheersmaatregel heeft opgeleverd, ook een kostenbesparing realiseert.
Afspraken maken met zorgverzekeraar/zorgkantoor	Deze beheersmaatregel heeft tot doel om de samenwerking met de zorgverzekeraar/het zorgkantoor te versterken. Hiervoor is o.a. een samenwerkingsagenda opgesteld. Deze geeft kaders om samen te investeren op preventie en het oplossen van knelpunten. Ook is er een kans om in gesprek te gaan over de diverse projecten die nu al lopen. Hierbij kijken wij naar ruimte om afspraken te maken over de verantwoordelijkheid voor financiering of de wens voor cofinanciering. Denk hierbij aan shared savings. Het is nog niet bekend wat deze projecten en investeringen de gemeente kunnen besparen en op welke termijn dit plaatsvindt. De kosten gaan voor de baat uit. Bovendien is het nog net bekend waar en bij wie de mogelijk besparingen zullen landen en hoe groot deze zullen zijn. Voor het jaar 2021 zijn de besparingen daarom volledig afgeraamd. Bij de Najaarsbijstelling 2021 wordt onderzocht wat bovenstaande projecten realistisch kunnen opleveren. Wel zijn er kwalitatieve effecten van deze beheersmaatregel. De samenwerking met VGZ heeft een impuls gekregen. We zijn van 'geen contact' naar een goede verstandhouding gegaan en er worden inhoudelijke en procesmatige gesprekken gevoerd over samenwerking, gedeelde opgaven en oplossingen/kansen. De verwachting is dat dit ruimte biedt om afspraken te maken voor gezamenlijke financiering van projecten en interventies wat kan leiden tot efficiëntie voordelen.

Beheersmaatregel (1e tranche)	Omschrijving (kwalitatieve) effecten
Nieuwe verdeelsleutel en methodiek Veilig Thuis	<i>Afgeronde beheersmaatregel.</i> Door het aanpassen van de verdeelsleutel voor Veilig Thuis is de bijdrage van Hoorn verlaagd. De kostenbesparing ten opzichte van 2019 bedraagt 575.000 euro, maar ten opzichte van de Begroting 2021 bedraagt het voordeel 346.000 euro. Reden hiervoor is dat de totale begroting van Veilig Thuis ook is verhoogd, waardoor de bijdrage van Hoorn inmiddels ook hoger is geworden.
Aanpassen WTCG/CER regelingen	<i>Afgeronde beheersmaatregel.</i> Er is besloten om compensatie voor hoge ziektekosten via een vast bedrag vanaf 2021 af te schaffen. Dit leidt tot een besparing van ongeveer 170.000 euro. Vanaf 2021 is het nog wel mogelijk om via een premiebijdrage aan de collectieve ziektekostenverzekering een vergoeding te ontvangen voor hoge ziektekosten. Het aantal inwoners dat hiervan gebruik maakt is wel toegenomen in de afgelopen jaren. Hierdoor wordt het huidige budget overschreden. Door deze autonome kostenontwikkeling worden besparingen ingehaald. Kortom, deze beheersmaatregel levert hetzelfde bedrag op als het bedrag waarmee het budget voor deze regeling wordt overschreden.
Inzetten op digitalisering	Het doel van deze beheersmaatregel was om te starten met een digitale snelbalie voor bijzondere bijstand. Door andere ontwikkelingen bleek dit doel niet langer relevant. Daarom is er ingezet op het efficiënter maken van onze digitale processen en te zorgen dat er een digitaal inwonerportaal komt. Dit zorgt ervoor dat aanmeldingen makkelijker en digitaal bij 1.Hoorn binnenkomen én dat dit voor alle wetten in het sociaal domein op één plek kan. Voor 2021 is het nog onduidelijk wat dit gaat opleveren. Een nadere toelichting hierop volgt bij de Najaarsbijstelling. Wel is er de verwachting dat er op fte bespaard zou kunnen worden. We zien mogelijkheden voor een besparing. Het is alleen nog niet aantoonbaar hoe groot de besparing zal zijn.
Aanvullende maatregelen in dekkingsplan	
Budget- of volumeplafond instellen bij zorgaanbieders	Deze maatregel had tot doel om een budgetplafond in te stellen bij aanbieders. Dit is afgeraamd omdat de opbrengsten niet realistisch geschat zijn. Dit wordt ook bevestigd door het AEF rapport.
Couleur locale aframen	Met deze maatregel is de helft van de couleur locale middelen afgeraamd en ten gunste gebracht van het tekort sociaal domein. De raad ontvangt dit jaar nog aanvullende informatie over de gevolgen van de beheersmaatregel.
Versoberen woningaanpassingen	De insteek van deze maatregel is aangepast. De reden hiervoor is dat uit nader onderzoek blijkt dat de maatregel vooral effect heeft wanneer het primaat wordt gelegd bij eventuele verhuizing (aansluiten op vraag en aanbod) in plaats van het direct verstrekken van een woningaanpassing. Het is de verwachting dat er hierdoor minder kosten gemaakt zouden kunnen worden voor woningaanpassingen. De mogelijkheden hiervoor worden op dit moment onderzocht.
Aframen innovatiebudget	Deze maatregel is afgerond door in de begroting het innovatiebudget te verlagen.

Beheersmaatregel (1e tranche)	Omschrijving (kwalitatieve) effecten
Bewindvoeringskosten: Heroverwegen systeem (bestuursopdracht opstellen)	Deze opdracht is vastgesteld in het college medio maart. Voor dit jaar gaan we ervan uit dat de taakstelling wordt gerealiseerd. Dat geldt zowel voor 2021 (100.000) als de jaren erna (oplopend tot 200.000, 300.000 en 400.000 structureel)